N°. 33. A°. 1835.

ZATURDAG, den 25sten APRIL.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

BURGERLIJKE STAND.

PARAMARIBO, den 23 April 1835.

Heden zijn in ondertrouw opgenomen: JOHANNES ANTONIUS MERTENS *Jongman*, geboren te *Brielle* en LOUISA CORNELIA WESTMAAS *Jonge dochter*, geboren alhier en beiden alhier woonachtig.

In kennisse van mij,

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,

A. P. TIRION.

Advertentiën.

De KURATOR en WEESMEESTER der *Nieuwe Wees-, Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer dezer Kolonie*, zal op Vrijdag den 1sten Mei, des namiddags ten *vier* uren, ter voorschreven Kamer, door den Vendumeester J. E. LYONS, publiek doen verkoopen: *MEUBILAIRE GOEDEREN, MANS KLEEDEREN*, enz. enz; aankomende de Boedels HENDRIK EILDERT DE VRIES; CHRISTIAAN GOLLENSTEDE; FRANCOIS BEULEKER en JOHAN BARTHOLDT BURCHARD TEN BROEKE HOEKSTRA.

Paramaribo, den 24 April 1835.

C. A. FISCO,

2de Commies.

(20428)

Sedert eenige tijd loopt op de Plantaadje *la Tourtonne* rond, EEN *KOEBEEST*, waarvan de eigenaar onbekend, dit *Beest* heeft nu gisteren geworpen, wordt den eigenaar vriendelijk uitgenodigt hetzelve te doen afhalen, tegen betaling van deze Advertentsie kosten.

Plant. *la Tourtonne, den 24 April 1835.*

A. ADOLF GEHRELS.

(20418)

L. FESSLEL voornemens zijnde, om per het Schip *Chatarina*, Kapt K. M. HILLERS te vertrekken, neemt bij deze afscheid van zijne Vrienden en Bekenden en heeft de Heer Hs. KLINT tot zijnen *generalen Gemagtigden* aangesteld.

(20429)

M. A. KEIJSER, Vendumeester, zal in de maand Mei e. k., verkoopen:

31 koppen SLAVEN, gewerkt hebbende op Plantagie *Onverwacht*, in de *Paramarica Kreek*.

Alsmede over *zes* weken, dag en datum nader te bepalen, gemelde Plantagie *Onverwacht* met de daaraan verbondene SLAVEN enz.

Paramaribo, den 24 April 1835.

(20423)

De Vendumeester M. A. KEIJSER, zal op den 6 Mei e. k., 's namiddags ten *vier* uren, ten zijne huize publiek verkoopen:

61 koppen SLAVEN, eertijds gewerkt hebbende op Plantagie *Johanna Charlotte* en andere *Suiker, Koffij*, en *Katoen Plantagien*.

Paramaribo, den 24 April 1835.

(20424)

Scheepstijding.

BINNENGEKOMEN.

Den 21sten, de Nederlandsche Kustvaarder *Buckbury*, Kapt. F. Gregorie, van de *Coronie*; Passagiers; Kapt Bouarte, benvens 10 man der ekwipage van de Fransche Brik *la bonne Louisa*.

Den 23sten, dezer de Nd. Am. Brik *Planet*, Kapt. Joseph Lorvey van Boston.

Overzigt der Gebeurtenissen van het jaar 1834.

(*Vervolg en slot van No. 32.*)

Een ander nabuur van Rusland ten westen, Zweden, heeft dit jaar met oneenigheden tusschen de regering en de volksvertegenwoordiging (den rijksdag) te worstelen. Deze laatste staat op het punt, eenen minister, wegens eene daad van bestuur, in staat van beschuldiging te stellen en dus de gestrengste beginselen der nieuwere staatkunde werkdadig toe te passen. Ook heeft de rijksdag verscheidene voorslagen der regering tot versterking van sommige punten des lands van de hand gewezen.

In Denemarken ziet men eenen onbepaalden heerscher het geluk des lands bevorderen. Geene blijken van morrend ongenoegen, en stille, niet in het oog springende, maar vrij algemeene welvaart zijn het loon der welwillende pogingen van *Fredrik* VI. Hij heeft echter tot het invoeren eener vertegenwoordiging van landstenden hope gegeven.

Een geweldig contrast met dit stille volksgeluk maakt de toestand van Zwitserland. Hier hebben de radicale volks- en staatshervormers hunnen hoofdzetel opgeslagen, bepaaldelijk in het kanton Bern. Van hier hebben zij eene even vermetele als onzinnige poging gedaan, om de omwenteling ook naar Piemont over te brengen. Deze poging liep (daar de volken eindelijk die dolle proeven beginnen moede te worden) even slecht en even spoedig af als die te Frankfort, maar zij wekte de aandacht der mogendheden en deed van Zwitserland de wegzending dier woelgeesten, vooral der Polen, eischen, waartoe eindelijk schoorvoetend, vooral van de zijde van Bern, op welks grondgebied die omwentelaars zich onthielden, besloten werd. Niet zonder bezorgheid ziet men in dit jaar de voorzitting van dat kanton bij het eedgenootschap te gemoet, en vreest voor eene verandering der verbondsacte, waartoe de groote raad van Zurich zich reeds geneigd heeft verklaard.

Met uitzondering van zulke over het geheel kleine volken, scheen de staatkundige hemel tot in den herfst van 1834 vrij helder, toen onverwacht eene verandering daaraan voorviel, die misschien tot een onweder kan aanleiding geven. Reeds vroeg had de bekende lord *Grey* zijn afscheid van het staatstooneel genomen, omdat hij geene mogelijkheid zag, den wagen der binnenlandsche staatkunde van Groot-Brittanje staande te houden op de helling, op welke hij en zijne vrienden denzelven gebragt hadden. De hervormingswet was aangenomen en in werking gebragt, maar de radicale sloopers waren daarmede geenszins te vreden. Zij, vooral de Ier *O'Connell* en zijne aanhangers, verlangden wetten en maatregelen, die den ondergang der geheele Protestantsche kerk in *Ierland* zouden hebben ten gevolge gehad, en waarvan de veranderingen in de kerk van Engeland het onmiddelijk gevolg zouden geweest zijn. De koning van Engeland had reeds bij een gehoor aan de bisschoppen, die hierover ongerustheid te kennen gaven, ten stelligste verklaard, dat hij de kerk aan geene pogingen van nieuwigheidszoekers ter prooije zou geven. De pairs verwierpen een voorstel ter aanwending der inkomsten van de Iersche kerk tot einden, vreemd aan de eeredienst. Lord *Grey*, tusschen de toires en radicalen, die hij wel eens tot middel gebruikt had, maar geenszins beminde, beklemd, leidde zijnen post, als hoofd van het ministerie, neder. Zijn opvolger, lord *Melbourne* schaarde zich dadelijk niet alleen aan de zijde der radicalen, maar men begon van de zijde der ministers zelfs *O'Connell* te vleijen, die, in zijnen overmoed, meester van het volk, zoo hij waande, meester zelfs der ministers, de nederige pligtplegingen van dezen verachtte, en steeds klimmende eischen deed. Maar hij had op eene staatsmagt, die hij misschien als eene nul beschouwde, niet gerekend, — op den koning.

Deze had met groote ontevredenheid gezien, hoe ver de ministers, na het afscheid van lord *Grey* waren gegaan. Hij herinnerde zich zijne pligten als handhaver der bestaande staatsinrigtingen. Eer iemand, behalve misschien de ingewijden in het welbewaarde geheim, zulks konden verwachten, werd lord *Melbourne* en zijne vrienden weggezonden, en de groote overwinnaar der revolutie ten behoeve der maatschappelijke orde te Waterloo, *Wellington*, bekwam

bijna onbepaalde volmagt ter vorming van een ministerie. Zijn eerste werk was de terugroeping van sir *Robert Peel*, den gematigden verdediger van het bestaande, uit Italie. Deze snelde uit Rome naar Londen, en de vorming van een ministerie, uit louter tories bestaande, was daarvan het eerste gevolg. *Peel* had gewenscht, ook eenige gematigde whigs onder zijne, medearbeiders op te nemen, doch deze, vooral de bekwame staatsman en redenaar *Stanley*, wezen zulks, om onbekende redenen, van de hand. Wilde men dus geene radicalen opnemen (hetzelfde als of men den staat den giftbeker had doen drinken!) zoo moest men zich wel tot louter tories bepalen. Dit is geschied, en deze omkeering der Engelsche staatkunde heeft in geheel Europa eenen verbazenden indruk gemaakt.

Gelijktijdig met deze verandering in het Engelsche ministerie, had de herstelling der doctrinaires, waarvan wij boven spraken, plaats: waardoor aan de partij der beweging daar te lande de doodsteek gegeven werd, en verscheen Keizer *Nicolaas* van Rusland, geheel onverwacht, te Berlijn. Deze spoedige overkomst, gevolgd door die van verscheidene Duitsche vorsten en gezanten, wekte sterk de aandacht op: kort daarna werd het besluit tot eene regtbank van scheidslieden, waarvan wij boven spraken, afgekondigd. Z. K. H. de Prins van Oranje verscheen te Berlijn en vergezelde zijnen Keizerlijken Schoonbroeder bij diens vertrek naar de Pruissische grenzen. Dit alles bragt men met de verandering van het Engelsche ministerie in verband en vermoedde daaruit, onder anderen, eene crisis in de Hollandsch-Belgische zaken.

Terwijl in Belgie handel en vertier kwijnde en het Brusselsche gemeen zijnen haat tegen Holland en onzen Koning bot vierde door de geheele plundering en gedeeltelijke verwoesting van zestien meest zeer aanzienlijke woningen van zoogenaamde Orangisten, die niets gedaan hadden dan paarden, het eigendom van Z. K. H. den Prins van Oranje, voor denzelven weder aan te koopen: — terwijl nagenoeg alle die plunderaars, schoon hunne misdaad stellig bewezen was, door de regtbanken geheel vrij gesproken werden, heerschten in ons vaderland orde, rust en ondergeschiktheid bij onbelemmerde vrijheid van drukpers; slechts een boekhandelaar werd van misdadige verstandhouding met de Belgische regering overtuigd en teregt gesteld.

Dit brengt ons van zelve tot de beschouwing der gebeurtenissen in ons vaderland. Het genoot over 't algemeen meer en meer de gunstige gevolgen der scheiding van Belgie. Handel en zeevaart namen vooral niet af; de Rijnhandel werd hoe langs zoo gunstiger; Rotterdam bereikte eenen misschien nooit gehoorden trap van welvaart, door de verplaatsing daarheen van bijna den geheelen activen handel van Antwerpen, althans van den Oost-Indischen handel en alle groote zee-schepen. Men denkt reeds over een groot dok en de afdamming der Maas voor de stad.

Ook te Haarlem en in vele Overijsselsche plaatsen hebben zich uit Belgie belangrijke katoenfabrijken gevestigd; men spreekt er ook van eene te Leijden; en in dezelfde mate klagen de Belgische katoen-fabrikeurs over het verval hunner werkplaatsen. De landbouw klaagde, maar over lage prijzen, het gevolg van den overvloed, en over zware belastingen. Over het geheel was de oogst goed. Eene groote onderneming nogtans, die aan alles de kroon opgezet, die ons voor altijd, wat er ook gebeure, van Belgie onafhankelijk zou gemaakt hebben, de ijzeren spoorweg van Amsterdam naar Keulen, die, in gemeenschap met het Noord-Hollandsche kanaal, het geheele land van het Noordwesten naar het Zuidwesten doorsneden, en tot den wereldhandel meer dan eenige ander zou geschikt gemaakt hebben, — die onderneming mislukte, door eene in Hollanders onbegrijpelijke miskenning hunner eerste en gewigtigste geldelijke belangen. Men durfde geen 12 millioen wagen (zoo het wagen mag heeten!) om de groote markt des algemeenen handels te behouden.

In het midden van den zomer waren de betrekkingen in geheel Europa zoo vreedzaam, dat de Koning het groot verlof aller schutters en vrijwilligers teekenen kon. De terugkomst dier braven in hunne haardsteden; de ongehuichelde eerbewijzingen, die hun ten deele vielen; de algemeene vreugde, vooral die hunner betrekkingen, die deze inkomst verzelden, te schetsen, — is hier de plaats niet, en is elders meer uitvoering geschied.

Al sprong dan ook, zoo het scheen, eene zending naar Biberich aan den hertog van Nassau vruchteloos af, ten einde dezen, des noods voor geld, tot den afstand zijner regten op de helft van Luxemburg te bewegen, men getroostte zich het statu quo, in de gedachte, dat hetzelve, hoe kostbaar dan ook, ons nog oneindig voordeeliger was dan de vereeniging met Belgie.

De uitgave van den staat hadden ook, door het verlof aan zoo vele strijders, eene aanzienlijke vermindering ondergaan, en men kan eindelijk bij het *budget* van 1835 die uitgave met de middelen dekken. Er bestond echter een twistappel tusschen de onderscheidene (meestal de zee- en land-) gewesten, over de belastbaarheid in de grondbelasting, iets hetwelk, in den aard der zake, reeds in zeker opzigt bij de oude *quota's* bestaan had. Eene staats-commissie, door den koning benoemd had dit geschil bemiddeld, door het kadaster tot grondslag te leggen, en de gewesten, die daarbij, in vergelijking van vroegeren tijd meer bezwaard waren, met ruim *f* 400,000. te ontlasten. Doch de regering had begrepen, die som van 4 ton over al de provincien te moeten omslaan. Dit baarde algemeen misnoegen bij de vergadering, en de wet werd bijna met eenparigheid, 44 tegen 8 stemmen, verworpen. De regering gaf toe, en liet de *f* 416,000. varen. Dit blijk van inschikkelijkheid werd door de Staten-Generaal niet slechts door gave aanneming der dus gewijzigde wet, maar ook van twee andere, tot de nieuwe ligting van 1835, zonder volkomen ontslag der negen vroegere ligtingen, tot instandhouding der (schaars toegepaste) wet tegen kwaadwilligen, en vooral door de genoegzaam *eenparige* toestemming in de begrooting, beantwoord.

Hoogstbelangrijk is zekerlijk dit treffend blijk van eendragt tusschen de regering en de vertegenwoordigers van vertrouwen der natie op haar bestuur. Van waar dan toch die dolle oorlogsgeruchten van een aanval op *Belgie*, ter herwinning van hetzelve, door sommigen zoo onvoorzigtig geloofd, door anderen zoo arglistig verspreid? Dat een *Belgisch* ministerie, om zich bij de domste natie geld te verschaffen; geruchten van oorlogstoerustingen verdicht, en — geloof daarbij vindt; dat zij in *Frankrijk*, waar men elkander verhaalt, »*dat de Schutters* (*chasseurs*) *weder opgeroepen worden*,» eenen weergalm vinden: dit behoeft ons niet te verwonderen; maar dat dagbladen in ons Vaderland die geruchten noch durven erkennen, noch tegenspreken, maar in allen gevalle betoogen willen, dat de Nederlandsche regering wel eens *door de wapenen* aan den langen, onzekeren, drukkende toestand een einde zou mogen maken; dat anderen de hereeniging met Belgie luid voorspreken, laag op den koophandel vallen, en zelfs de republiek der vereenigde Nederlanden, dat verhevenste gewrocht der nieuwere geschiedenis, durven verguizen: dit is te bejammeren! Het doet een dubbeld nadeel, het ontrust de natie en strekt om wantrouwen tegen de regering te zaaijen, om bij dezelve geheime bedoelingen te doen onderstellen vierkant strijdig tegen de genoegzaam algemeene wenschen, en de dierbaarste belangen van het volk der vereenigde Nederlanden. Gelukkig heeft een minister ons verzekerd, dat de regering geenen tolk heeft buiten de Staats Courant; en dus mogen wij al die onrustbarende geruchten beschouwen, als het werk van slaafsche vleijers, die meenen de geheime gedachten der regering te raden; en zich bij dezelve aangenaam te maken, door de natie weder naar Belgie te doen hunkeren, en haar deszelfs bezit, zelfs ten koste van een algemeenen oorlog, te doen verlangen. Daarom weerleggen zij niet; zij voeden veeleer de leugentaal des vreemdelings van geheime wapeningen, terwijl men de Staten Generaal door beloften van bezuiniging zou om den tuin leiden. Het moge al waar zijn, dat het Duitsche verbond op de ontruiming van Luxemburg door Belgie dringt, dit is geheel de zaak van het Duitsche verbond, en betreft ons zoo weinig, als b. v. grensgeschillen tusschen Hanover en Pruissen of Brunswijk het Engelsche volk zouden raken. Onze regering denkt te edel en te verheven, om daarvoor den staat der vereenigde Nederlanden in eenen algemeenen oorlog te wikkelen, die denzelven zijnen bloeijenden handel en geheele welvaart zou kunnen kosten. Het jaar 1835 moge dus zwanger gaan van groote gebeurtenissen: Holland vertrouwt op zijn' Vorst. *Oranje* kan nimmer den ondergang of de verarming zijner in voorspoed en leed trouw gebleven landgenooten wagen aan de proef, om te Brussel op nieuw te regeren, en daardoor Hollands vernedering te voltooijen!

Stand der Maan.

6	April.	Eerste Kwartier.
13	»	Volle Maan.
19	»	Laatste Kwartier.
27	»	Nieuwe Maan.

Watergetijen.

		Hoog Water.		Laag Water.
25 Zaturdag.	's mor.	4-15	's av.	10-15
26 Zondag.	»	5-06	»	11-06
27 Maandag.	»	6-00	»	12-00
28 Dingsdag.	»	6-45	»	12-45

Ter Drukkerij van Gez. SERRES.